

per. Justitsministeriet finder, at en nærmere vurdering af, om maksimeringen bør indføres for skader forårsaget af lægemidler, først kan foretages, når der foreligger mere præcise oplysninger om den frivillige ordnings indhold.

3.8. Lempelse af erstatningsansvaret

Direktivet behandler ikke spørgsmålet om muligheden for at lempe skadevolders ansvar. Som anført ovenfor punkt 3.7., er der ved direktivet ikke gennemført en harmonisering af de enkelte regler om erstatningsudmåling. Den almindelige lempelsesregel i erstatningsansvarslovens § 24, stk. 1, vil derfor kunne finde anvendelse på produkt-skader. I følge bemærkningerne til bestemmelsen omfatter lempelsesreglen alle former for erstatningsansvar, og uanset om ansvarsgrundlaget er culpa eller et andet ansvarsgrundlag. Bestemmelsen er kun tænkt anvendt rent undtagelsesvist som en »sikkerhedsventil« i tilfælde, hvor betaling af fuld erstatning vil pålægge skadevolder en byrde, der ud fra sociale og humanitære hensyn virker uacceptabel. De øvrige momenter, der efter bestemmelsen skal tillægges vægt, er skadens størrelse, ansvarets beskaffenhed, skadelidtes interesse og foreliggende forsikringer.

3.9. Betydningen af egen skyld

Efter lovforslagets § 9 kan erstatningen nedsættes eller bortfalde, hvis skadelidte eller afdøde har medvirket til skaden ved forsæt eller uagtsomhed. Bestemmelsen er medtaget til opfyldelse af direktivets artikel 8, stk. 2. Også efter gældende ret kan skadevolderens erstatningsansvar nedsættes eller eventuelt helt bortfalde ud fra betragtningen om skadelidtes medvirken til skaden. Det er ikke ved forslaget tilsigtet at tillægge egen skyld en ændret betydning i forhold til gældende praksis. Herefter tillægges ubetydelig egen skyld ikke betydning, og må skadelidtes skyld ansættes til mindre end 1/3, vil domstolene normalt se bort fra medskylden og give skadelidte fuld erstatning.

Efter erstatningsloven § 24, stk. 2, kan der, under samme betingelse som ovenfor nævnt vedrørende lempelse af skadevolders erstatningsansvar i undtagelsestilfælde ses helt eller delvist bort fra skadelidtes medvirken til skaden. Betingelsen herfor er, at det enten ville være urimeligt tyngende for skadelidte, om hans erstatning blev nedsat på grund af medvirken, eller at det i øvrigt i særlige tilfælde skønnes rimeligt at give skadelidte en højere erstatning trods hans medvirken, ud fra forhold der er nævnt i § 24, stk. 1. Bestemmelsen kan også anvendes, hvor afdødes medvirken medfører,

at erstatning til de efterladte nedsættes eller bortfalder.

Efter gældende ret vil erstatningen kunne bortfalde, hvis skadelidte kan siges at have accepteret risikoen for skade f.eks ved at have benyttet et produkt, som han vidste var defekt. Der er ikke ved lovforslaget tilsigtet nogen ændring heri. Udtrykket medvirken i erstatningsansvarslovens § 24, stk. 2, omfatter også accept af risiko, og der vil derfor også i særlige tilfælde kunne ses helt eller delvist bort herfra ved erstatningsudmålingen.

3.10. Forældelse

I artikel 10 og 11 i direktivet og i lovforslagets § 10 opstilles to *tidsfrister*, som skadelidte skal overholde for at bevare sit erstatningskrav. Det drejer sig dels om en 3 års frist, der regnes fra skadens indtræden, og dels en 10 års frist, der regnes fra det tidspunkt, da produktet blev bragt i omsætning.

3 års fristen regnes fra det tidspunkt, da skadelidte havde eller burde have fået kendskab til skaden, defekten, og hvem der er producent.

Bortset fra at forældelsesfristen ifølge lov nr. 274 af 22. december 1908 om forældelse er 5 år, svarer reglen i lovforslaget stort set til 1908-lovens forældelsesregler.

10 års fristen regnes fra den dag, da det skadevoldende produkt blev bragt i omsætning, og fristen kan ikke udvides på grund af undskyldelig uvidenhed hos skadelidte om skaden, defekten, eller hvem der er producent. Derimod kan fristen afbrydes ved sagsanlæg mod producenten eller ved producentens anerkendelse af erstatningspligten. Der findes ikke i dansk ret en regel, der baserer sig på, hvornår produktet er bragt i omsætning.

3.11 Ansvar på andet grundlag

Efter § 11 bevarer skadelidte adgangen til erstatning på grundlag af culpaansvar i relation til bestemmelserne i §§ 7, 8, og 10, stk. 2.

I det omfang eksisterende lovbestemmelser i en given situation giver skadelidte en bedre retsstilling end den, der følger af direktivet og dermed lovforslaget, sker der endvidere ingen indskrænkning i skadelidtes adgang til erstatning på grundlag af disse regler, jfr. forslagens § 14.

3.12 Ufravigelighed

Direktivets og dermed lovens formål er at beskytte skadelidte, som i denne relation i almindelighed er den svageste part. Dette formål ville ikke kunne opnås, såfremt skadelidte gyldigt kunne